

Виховна година на тему : « Кращий пожежний- це я обережний»

9- А клас

Мета:

- поглибити знання учнів про причини виникнення пожежі, вчити цінувати людське життя та берегти своє здоров'я, ознайомити з працею пожежників, з їх діями при пожежі;
- розвивати пам'ять, увагу, творчу уяву учнів, мовлення, збагачувати словниковий запас;
- виховувати навички обережного поводження з вогнем.

Обладнання: Гасла: «Іскру гаси до пожежі, бо вогонь не знає меж», «Дотримуйся правил пожежної безпеки», загадка, прислів'я, народні прикмети, роздатковий матеріал, ілюстрації, предметні малюнки, посібники А.Волкової «Весна», сигнальні картки, зошити, ручки, вірші.

Хід уроку

I. Організаційний етап

Оголошення теми і мети. . Тема нашого уроку звучить так: **« Кращий пожежний- це я обережний».**

Пожежа – стародавнє слово, від якого палахкотить вогнем і пахне гірким димом. У житті людини вогонь відіграє виняткову і важливу роль. Зігрівання наших жител, приготування їжі, розвиток науки і техніки пов'язані з вогнем. Але були часи, коли люди не знали вогню. Вони вживали сиру їжу, у зимову холоднечу мерзли від холоду, великі хижі звірі нападали на людину. Тисячоліття знадобилися людині для того, щоб навчитися добувати вогонь і користуватися ним. Прадавні люди вклонялися вогню як незрозумілому і грізному божеству, загадковому брату сонця.

У давню історичну епоху люди підкорили вогонь, опанували способи керування ним. Насамперед наші предки навчилися добувати вогонь. Спочатку це був важкий спосіб, що вимагав значних зусиль і вправності, адже потрібно було терти один сухий шматок дерева об інший або висікати іскри ударом каменя об камінь. От чому в ті далекі часи вогонь оберігали у вигляді багаття як божество. Заборонялося кидати в багаття відходи, тому що це могло «образити» вогонь. Багаття не можна було ворушити гострим предметом, що не поранити духа вогню.

Учень 1. Вогонь – друг

Оволодіння цією найбільшою стихійною силою природи дало людині можливість забезпечити себе світлом і теплом. Вогонь допоміг їй розселитися по Землі, навіть у неможливих для життя людини кліматичних умовах. Завдяки вогню залежність людини від природи почала стрімко зменшуватися.

Без вогню неможливе життя на Землі. Він потрібен усюди: у будинках, і школах, на заводах і фабриках. Щоб виготовити ніж, трактор, автомашину, тепловоз, потрібен метал – чавун, залізо, сталь. Вогонь плавить руду, допомагаючи людині одержати метал. Вогонь надає руху пароплавам, автомашинам, самоскидам, ракетам. Пара, одержана за допомогою вогню, електрика, що дає тепло, енергію, світло, полегшують життя людини.

Учень 3. Вогонь – символ

Зі схиленими головами люди дивляться на вічний вогонь біля пам'ятників героям, які беззавітно боролися за Батьківщину. Вогонь, запалений від сонячного проміння в далекій

Олімпії, несуть у смолоскиповій естафеті бігуни, велосипедисти, веслярі, гімнасти, віддаючи данину благородним традиціям античного світу.

Класний керівник. Так, важко уявити навіть незначний відрізок часу, який можуть прожити люди без світла, без тепла, що дарує нам вогонь. Але, на жаль, вогонь приносить людям не тільки радість. Коли з ним неправильно поводитись, може стати великим злим ворогом.

- Коли вогонь може стати Ворогом? (Коли виникають пожежі)

- А чому виникають пожежі? (Від неправильного поводження з вогнем від різних природних явищ).

Учень 4. Вогонь – ворог

Вогонь залишив свої сліди в історії всіх епох і народів. Тисячі міст і сіл зникли з лица Землі в гігантських язиках полум'я. Безцінні витвори розуму і талановитих рук попередніх поколінь перетворилися на порох. Вогонь знищив мільйони людських життів. За своїми трагічними наслідками пожежі не поступалися епідеміям, посухам та іншим лихам.

Класний керівник. Вогонь може виникнути стихійно під час якихось природних явищ: під час землетрусів, виверження вулканів, під час грози, коли блискавка вдаряє в якийсь предмет. Це, звичайно, катастрофа. (Показую малюнок, звертаю увагу на малюнок зліва, вгорі вішаю на дощі). Але й пожежа може виникнути ще й від халатності самих людей, а тим більше дітей, коли неправильно з ним поводитись. Вогонь – це велике багаття, а пожежа охоплює дуже велику територію або приміщення.

Доповнення. Класний керівник. Так, дев'ятикласники, пожежі можуть виникнути від кинутого сірника, від пилососа, від не вимкненої електропраски, від електричної та газової плити, у транспорті, у лісі, на полі, у лузі. Вогонь охоплює спочатку дрібні, а потім більші предмети, горить спочатку кімната, а потім цілий будинок, на полі від одного запаленого колоска може згоріти ціле поле пшениці, на лузі може загорітись сіно, у лісі від маленького незатушеного багаття може згоріти ціла площа дерев, гинуть звірі, птахи, бо вони не встигнуть вчасно втекти.

Подивіться, яка краса у лісі. Скільки там красивих дерев, птахів, тварин. І все це може знищити за лічені хвилини необережно кинутий сірник чи недопалок сигарети.

Ознайомлення з професією пожежників та діями учнів під час пожежі

Отже, під час виникнення пожежі дітям потрібно обов'язково не розгубитись і погукати на допомогу дорослих. А ще зателефонувати по телефону за номером 101, щоб вам допомогли пожежники.

Пожежники, хоробрі люди. Вони за лічені хвилини прибудуть на місце виникнення пожежі і приступлять до своїх обов'язків – гасити пожежу. Пожежними можуть бути вертольоти, кораблі, літаки, поїзди, машини. На всіх видах транспорту працюють пожежні команди, які гасять пожежі.

- Чим займаються пожежники, коли немає пожежі?

Так, коли немає пожежі, то пожежники тренуються, змагаються на швидкість і силу, спритність, знання, винахідливість, дисципліну, кмітливість, взаємовиручку. Найкращий пожежник одягає бойове спорядження за 18 секунд, через 30 секунд він займає місце в кабіні машини. Пожежники – професія героїчна. Пожежники – мужні, безстрашні, сильні, спритні бійці, звичайні прості люди. Кожного дня вони готуються до героїчного вчинку. Їх називають бійцями «вогняного фронту», адже щоразу їм загрожує смертельна небезпека.

Ось послухайте деякі віршовані поради.

1. Для розваги і для гри

Сірників ти не бери,
Бо з вогнем погані жарти.
Жартувати з ним не варто!

2. Не розпалюй сам багаття

Ані в лісі, ані в хаті.
Легко вогник запалити –
Та не легко погасити.

3. Пам'ятайте кожен раз –

Де бензин, мастило, гас –
Там вогонь – не підпускай!-
Спалахне усе і край!

4. Телевізор, плитку, праску

Умикать самим не слід.
Пам'ятайте це, будь ласка,
Бо від цього стільки бід!

5. У розетку встромлять речі –

Дуже-дуже небезпечно!
Іскра може полетіти
І навколо все спалити!

Робота в парах. « Хто більше назве прислів'їв про вогонь»

- Не жартуй із вогнем. Це небезпечно
- Вогонь не вода – вхопить не сплинеш.
- З малої іскри – великий вогонь.
- Не грайся з вогнем – обпечешся.
- Хай дитина знає кожна – жартувати з вогнем не можна.
- Коробка сірників хоч і мала, багато може спричинити зла.
- Запам'ятай це, дітвора, - газ і сірники не гра!
- Вогонь наш друг, та не завжди. Чекати можна від нього біди.
- Іскру гаси до пожегу – Біду відводь від удару
- Сірники не тронь – в сірниках вогонь.

Робота в групах. Завдання. Пам'ятка для учнів. Доповніть речення найбільш вдало.

а) Коли палає вогонь, треба швидко вибігати на вулицю... (через двері чи через вікно, розбивши його).

а) Коли загорівся одяг, то треба ... (впасти на підлогу і качатися, щоб загасити полум'я).

в) Спасати потрібно малюків, взявши ... (їх на руки).

г) Якщо пожежа невелика, загасити її ... (ніском, або грубою тканиною, накинувши її зверху (ватне одяло, шуба тощо)).

Класний керівник. Не кожен вогонь можна гасити водою! Вода – провідник тепла. Про це ви будете вивчати пізніше, в старших класах.

д) При опіках звернутись за телефоном до швидкої допомоги за номером ... (103).

Робота в групах. Завдання. Дати відповіді на запитання, обговоривши попередньо в групах. Картки вибирають учні самі.

Картка №1. Назвіть основні причини виникнення пожежі.

Картка №2. Поясніть поняття: «Вогонь добрий», «Вогонь злий».

Картка №3. Поясніть поняття між вогнем і пожежею.

Картка №4. Як правильно викликати пожежний загін?

Картка №5. Які первинні заходи гасіння вогню ви знаєте?

Картка №6. Відгадайте загадку: «З язиком, але не лається».

Картка №7. Назвіть 5 електробудових приладів, від експлуатації яких може виникнути пожежа.

Картка №8. Що знаходиться на протипожежному щиті?

Картка №9. Чи все, що горить, можна гасити водою? Чому?

Картка №10. Назвіть легкозаймисті речовини.

Картка №11. Назвіть пожежонебезпечні об'єкти.

Підведення підсумків

Як можна загасити маленький вогонь?

- Чому всі предмети на пожежному щитку червоного кольору?
- Чому не можна ховатися у кімнаті під час пожежі?
- Що потрібно робити, якщо вода з чайника загасила газ?
- Чи можна тушити бензин, який горить, водою?
- Чому полум'я гасне, якщо його накрити важкою тканиною?
- Чи можна відчиняти вікна під час виникнення пожежі?
- Чому не можна гасити водою телевізор?
- Чому не можна вмикати електроприлади чи запалювати вогонь, якщо в приміщенні відчувається запах газу?

Правила поведінки при пожежі

Треба завжди пам'ятати, що необережне поводження з вогнем може призвести до найбільшої серед бід – ПОЖЕЖІ!

ЗАПАМ'ЯТАЙ:

101

Якщо у квартирі або будинку почалася пожежа, найголовніше - не панікувати! Необхідно негайно повідомити про це пожежну частину: **телефонуй за номером 101** – чітко і ясно назви адресу і місце виникнення пожежі. Повідом сусідів.

Якщо є можливість, то спробуй погасити вогонь засобами, що є під рукою:

невеликі джерела пожежі можна гасити мокрою ганчіркою (ударами зверху) або мокрим віником (розмазуючи воду по палаючій поверхні);

якщо вогонь розростається, необхідно відкрити усі крани з водою на повну потужність. Нехай вода переливається у ванну: зачерпувати воду відром з ванни швидше, ніж чекати, поки відро наповниться з крану;

якщо у кімнаті є вазони з квітами, то землю з них можна використати для гасіння вогню;

не витягай з вогню предмети, що горять – це сприяє поширенню пожежі. Гаси вогонь (водою або піском) із країв до центру;

при гасінні пожежі намагайся не відчиняти вікна і двері, бо доступ повітря підсилить вогонь.

Якщо погасити пожежу до прибуття пожежників неможливо, необхідно з іншими мешканцями будинку, не створюючи паніки, вийти на вулицю, використовуючи для цього сходові марші або пожежні драбини між балконами.

Покидай приміщення, пригнувшись якнайнижче, адже дим направляєється вгору.

При пожежі не спускайся у ліфті, бо може відключитися електрика.

По можливості змочи якусь тканину, прикрій нею ніс і рот.

Під час переходів через задимлені ділянки затримуй дихання. Варто 2-3 рази вдихнути дим - і можна знепритомніти через отруєння чадним газом, що призведе до загибелі.

Ознаки отруєння чадним газом

запаморочення;

блювота;

головний біль;

червоний колір обличчя;

непритомність.

Перша допомога при отруєнні чадним газом

Постраждалого необхідно винести на свіже повітря.

Негайно викликати машину швидкої медичної допомоги за **телефоном 103**.

Якщо вогонь палає у коридорі, на сходах тощо, і неможливо вибратися назовні, залишайся у своїй квартирі, щільно зачини двері, затули щілини мокрими ганчірками, повісь ковдру, килим або будь-що інше.

У разі загоряння дверей твоєї квартири поливай їх зсередини водою. Якщо дим проникне до квартири, пересувайся якнайнижче до підлоги, там завжди є свіже повітря. Відчини вікно або розбий його вийди на балкон і голосно клич на допомогу.

Якщо потрібно **КОГОСЬ ВИТЯГНУТИ З ВОГНЮ**, обв'яжися дротом (мокрою мотузкою), вручи вільний кінець кому-небудь. Зав'яжи рот і ніс мокрою хустинкою, накрійся мокрою ковдрою або змочи одяг водою і, пригинаючись якомога нижче, заходь у приміщення.

НЕ ДОПУСКАЙ ЖАРТІВ У ВИКЛИКАХ ПОЖЕЖНОЇ СЛУЖБИ!

ПАМ'ЯТАЙ: помилковий виклик може відвернути увагу пожежників від справжньої пожежі, і тоді може згоріти чийсь будинок або навіть загинуть люди.

В Україні встановлена кримінальна відповідальність як за навмисний підпал (позбавлення волі терміном до 10 років), так і за виникнення пожежі через необережне поводження. Крім того, відшкодування матеріальних збитків постраждалим від пожежі здійснюється людиною, яка спричинила пожежу, в повному обсязі. А це означає, що через дитячі пустощі з вогнем постраждають люди або згорять матеріальні цінності, та платити за все доведеться батькам!

Запорізький загальноосвітній навчально-виховний комплекс № 108 Запорізької міської ради
Запорізької області

**Виховна година на тему : « Кращий пожежний- це я
обережний»**

9- А клас

**Класний керівник-
Акімова Надія Іванівна**

Запоріжжя 2021